

نمای ساختمان ، قوانین شهری ، سلیقه مردم یا علم و هنر طراح

کریم بخش ترشابی^۱، حلیمه پودینه^۲

۱- عضو هیئت علمی گروه مهندسی معماری دانشگاه سیستان و بلوچستان

۲- عضو هیئت علمی گروه مهندسی معماری دانشگاه سیستان و بلوچستان

torshabi@arts.usb.ac.ir

hpudine@arts.usb.ac.ir

خلاصه

با مطالعه وضعیت طراحی نمای شهری در حال حاضر روندهای زیر بیشتر جهت طراحی نمای ساختمان متداول است.

۱. طراحی نمای هر ساختمان به صورت مستقل با توجه به سلیقه کار فرمای پروژه که معمولا جدار هایی که بر پایه این سیاست شکل می گیرند معمولا سیمای مغشوش دارند و مداخلات مردم به عنوان استفاده کننده گان از فضا در اجرای طرح باعث تشدید اغتشاش خواهد شود .
۲. طراحی نمای هر ساختمان با توجه با قوانین شهری موجود که باعث ایجاد سیمای شهری یکنواخت و فضای خسته کننده می شود.
۳. طراحی نمای هر بنا با خلاقیت طراح و با توجه به بناهای اطراف ، ایجاد هماهنگی در مصالح و رنگ با توجه به شرایط اقلیمی و فرهنگی شهر. هم چنین توجه به خط اسمان ، تناسب بنا ، سطح باز شوها و عوامل دیگر.

لازم است دانش افزایی طراحان شهری بالا رود تا تصمیم گیری های قاطع و مناسبی در زمینه طراحی شهری اجازه ایجاد ناهنجاری در سیما و منظر شهری را ندهد. ضمن اینکه جوابگوی سلیقه کارفرما و مردم باشد و از طراحی قوانین شهری که سازما نهایی زیربط مثل شهرداری و راه و شهر سازی و ... دارند رعایت گردد. ایجاد نماهایی به سامان مستلزم نگاهی فراگیر و هماهنگ با آموزه ها و حساسیت های بصری ناظران و مردم می باشند . این مقاله به بررسی میزان مداخلات مردم و کارفرمایان ساختمان می پردازد و با پرداختن به عوامل مداخله در نمای ساختمان میزان دخالت مردم ، قوانین شهری و نقش طراحان را بررسی می نماید و دنبال ارایه راهکار جهت طراحی مناسب نمای ساختمان می باشد. که منجر به طراحی سیمای و منظر شهری مطلوب خواهد شد.

کلمات کلیدی : نمای ساختمان ، مداخله ، طراحی ، سلیقه مردم ، قوانین شهری

۱. مقدمه

نمای ساختمانها، نمای شهری را ایجاد می کند، اما به دلیل ضعف قوانین موظف کننده طراح و سازنده در این ارتباط، نمای ساختمان در کمترین اهمیت قرار گرفته است.

در بسیاری از شهر های بزرگ جهان، ضوابط و مقررات ویژه ای در ارتباط با سیما و منظر شهر وجود دارد و برجسته ترین افراد با تخصص های مرتبط هنری به کنترل طرح های بزرگ و کوچک معماری و شهری از نقطه نظر هماهنگی نمای بیرونی ساختمانها و محیط شهری یعنی از جنبه های رنگ، حجم، مصالح مناسب، فضای پر و خالی نما، رعایت اصول هماهنگی و تناسب و ... می پردازند.

پاسخگویی با شتاب به نیازی کاملا محسوس مثل طراحی نما باعث شده است . هیچ گونه کنترلی برای تایید نقشه های نما از طرف سازمان های متولی مثل شهرداری و سازمان نظام مهندسی انجام نپذیرد در حالیکه نیاز به بررسی طرح های ارائه شده توسط جمعی از صاحب نظران و مسوولان در مراکز تایید پروانه های ساختمانی ضروری به نظر می رسد. بررسی مناسب طرح نمای ساختمانها با بناهای اطراف از لحاظ کیفیت طرح معماری، نمای ساختمان تناسب حجم آن با ساختمانهای اطراف، زیبایی طرح و مصالح مورد استفاده و ... نیز گامی موثر در بالا بردن کیفیت نماهای شهری است. با در نظر گرفتن موارد ذکر شده می توان شاهد ارتقا کیفیت شهرها و زیباسازی نمای شهری بود.